

ZAR

LEPOSLOVNI
DIJAŠKI
LIST

L. 1.

1930
APRIL

ŠT. 4.

P. B.:

A n a t h e m a s i t i !

Kritik, le molči! Tako bi vsak lahko kritiziral!
 Nekaj zmetanih besed - te naj scena mi be!?
 Kajpak in tvoje besede razumeje le puhleglavci;
 kder se razume na te, tebi v obraz se smeji.
 Ti mi zameriš to, a moje je jasno spoznanje:
 kakršen ti si zares, meni vsekakor se zdiš.
 Torej, pers še iz rek; estetika, filozofija,
 logika - te naj ti be predmet vsekda r pred očmi!
 O ti, literatura slovenska, li ni ti nadležen
 palm neslanih besed tebi, lepota, snubač?
 Blager ji, blager zares, ke pelješ na pet je resnice:
 ti pač pedri še boš zdanji ta lepikji dea ...
 Škoda, zares, se mi zdi, da kritika naj poučujem,
 tada take se glasi mi demeljubja ukazi!

Iztek:

M o l i t e v.

Gosped,
 ki trpiš v penižnem znamenju ob stezi,
 Gosped,
 ki si v rdečem pasu nad gore srebrne,
 Gosped,
 ki si v veličastnem melku temnih boren,
 Gosped, Gosped:
 Bedi šo v meni!

Titok:

K d a j ?

Beli dan je objel temne tance,
 v njej rdeči zvonovi,
 Svetilke se vrgle na mokri asfalt urežo
 srebrni trakovi.

Kdaj pa ni moje duše padane,
 srebrni bi trak?
 Kdaj pa ni moje duše odprane,
 strahotni bo vrak?

Aljoška:

O svetilke srečne,
 ve ste srečne
 in se vesnate
 te solzne solze...

Mak v žitu vgaša,
 detelja dehti v poletni dan,
 jaz pa na polju stojim,
 češmin med žitom žari,
 jaz pa med žitom stojim
 in hačem v nebo,
 da bošje lepote vidna
 ako vsekoli izgubiš
 in dvoje rok med ostro
 trajas krave
 pustila, kajlišev vreden

Pibeč:

S T A V O K I .

Le prepavajte ljubke stvarca,
 svoje pesmi nioglasne !
 Le žgelite nežne ptice,
 v tihe, mirne noč ! ...
 Vaš glas je čist ...
 Blagodejno opaja dušo trudno,
 blagodejno uspava misli turobne,
 ki nočejo od tad ...
 Uspava ne-mirno srca,
 ki mu nikjer ni pokoja.
 O ptičiče drobne,
 ve ste srečne
 in ne poznate bridkosti
 te solzne doline ...

Iztek:

N i s e m v r e d e n .

Jej, jaz zablodil sem v bedeče trnje.
 In nihče me ne išče, za vse sem že zgubljen.
 Le dveje rek za srcem mojim hrepent,
 le dveje rek med estriin trnjem krvavi ...
 Pustite, mati! Nisem vreden ...

Iztek:

N a G o l g o t i .

Senca bolesta laži
 na meji duši sanjavi.
 V njej gledam trpeče tele
 na Golgoti krvavi ...

 Kde Ti razbičal je ~~XXXX~~ krotke oči,
 kde okrvavil Ti bele dlani,
 kde Ti prebedel je leve stran T...
 Pogled njejev je v me zakopan
 pa mi v duše kriči:
 "Ti, ti!... "

Iztek:

P r e d n e b e n u m r l .

Predne ben umrl,
 v tihe sebo se ben zaprl,
 v sence strahotne na strop ben uprt
 in nihče ne bo smel k meni,
 same mati in smrt.
 Mati v roke mi bo dala
 križ koščen,
 smrt na čelo peljub leden,
 ej leden ...

P. B.

P r e l u d i j p o m l a d i .

Zdaj čas veselja, upov in idej
 To čas pomladi, zlatih, mladih dni.
 In vsak vdno duše svoje se poglej !
 Kako, kako ? Še vsi smo iz noči;
 naj bo; v zadregi svoji se zasmej;
 "Saj nove zdaj nam klijeje moči!"
 In morda^{li} ponos in pates ta
 s shelastike nam roke v spravo da ?

Pomlad je tu! Poslednji boj končan
 je zime - in zdaj vsem je svetla pot,
 ker spet nam temni se razjasnil dan
 in cvetke klijeje povsod povsod
 In čas pomladi ... Ta nam pač je znani
 Tja vodi naj nas misli vse peroti!
 In ti poslednji! Kaj ti je? Postoj!
 Kaj ni li čar pomladi tudi tvoj ?

"A jaz - a jaz ... Sem pač samo atom,
 ves pates moj mi vzel je zime dih,
 ker nisem vedel, kje moj svetli dom,
 zato obstal sem sredi pata tih ..."
 Ne boj viharjev se in ta tvoj dvoje
 Viharji - li nam boj perazen njih?
 Zdaj si zariši svoje jasne pot
 in selincu pejdi žarnemu napret!

In prek gara nas vodi naša pet
 in naša pet nas vodi prek poljan
 in prek veda naj nese nas peret!
 Ne? Kaj nam jasen ni izšel še dan?
 I ti pridruži nam se, idi eti
 Te realizem naših svetlih sanj.
 Na bej zdej mlade pojdeje noči,
 na vzhodu v dalji Helios žari

P. B. 1

N e n . l i c e t i ?

Sad prepevedan se bajni vrtevi,
 ki jih poseča le ljubka mladost,
 sad prepevedan se radosti dnevi,
 ko je sestrice radosti sladkost.

Sad prepevedan se reže cveteče,
 ki mi naznanjaje žarne pomlad,
 ki mi naznanjaje upanje sreče,
 ki ideal mi naznanjaje nad.

Sad prepevedan mi misel je nate,
 sad prepevedan mi tvoj je obraz
 Kaj? Saj spornih na vase pač zlato
 nikde zavrget ni, kaj šele jaz?

Intek:

V e č e r n i v z d i h .

Z viharji na geri hrast se beri,
labod bel v ribniku v daljavo strmi,
v večerni zarji ajda žari.

Bog, moj Bog, daj,

da kot hrast v viharjih bi pel,
da kot labod, ostal bi bel,
da bi kot ajda v zarji,
v ljubezni do Tebe gerel.

Pibeč:

Z v e n e v e n .

Zvenite, ej zvenite ...!

Le zvenite, le zvenite ...!

Da nam bo v srcih lahke!

Zvenite, večni znanilci miru in pokoja;

zvenite, znanilci svedede, veselja;

zvenite, glasilci prečnje molitve;

Telažilci zvenite, le zvenite!

Zvenite, da se vam ubije glas,

da izpuhtite v nebe,

da pride blagoslov na nas ...!

Pobratim:

Moje življenje.

Življenje je moje podobno
kopičici mali brez strehe,
pozabil sem kaj je spodobno;
zdaj vliva se dež name kazni.

Nikoli še nisem prej mislil,
da bom nekoč padel tak nizko,
da danes še nisem premislil,
kak kecke obračam življenja.

Življenje je moje podobno
samotnemu čolnu sred morja,
Pozabili sem, kaj je spodobno,
zato sem sedaj ostal - sam.

Beseda te bode oči mi
in čutim, da ni mi pomoči.
krog mene se val zdaj kopiči.
Jaz ~~ž~~ plavam - se hočem rešiti.

Maja:

Ž e n j c e .

Žanjeje ... žanjeje ...
 Selnce klasje zlati.
 V selncu se srp iskri.
 Selnce objema petna telesa
 ženjcev.
 Pesem na ustnih drhti,
 pesem prek polja hiti ...
 - - - - -
 V žitu skrita prepelica
 pedpedika: pet pedi, pet pedi ...

Alješka:

N e o n a .

Tihe, tihe!
 Angelci necej z nebes grede
 naših duš iskat ...
 Tihe, tihe,
 angelci plevejo nad menej,
 angelci grede po duše na zemlje.

Aljoška:

N a p r e d v e č e r p r e z n i k a .

Piski turbine,
vses pretrgani jaki Devete,
balenčki,
rdeči in modri, zeleni,
v vseh barvah,
v kratkih letih proti modrini neba.
Klavir v baraki peje težke ...

V bengalični luči sveti se ulica,
vses svetli bliski v snopih
proti modrini neba plaveje.

Meni življenje peje lepe,
klavir v baraki pejarja težke,
življenje moje plava
v balenčkih vseh barv v nebu.

Natek:

V e l i k s i .

Mož Bog,
v tej vazi si,
v teh belih režabih
Reže se majhne,
Ti pa si velik, velik !

P.B.:

T i .

Prišla si tihe, z diha ke mrakevi,
 pokrije tihe vas njih pajčolan
 in v sladkem snu se zibljeje cvetovi,
 a v gozdu tihe se zasmeje Pan.

Prišla si tihe, kakor spev skrivnostni
 s srca bridkesti vse odvzame mi,
 prišla si tihe kakor spev radostni,
 ki z radostje srce objame mi.

Prišla si tihe, kakor venj dehteči,
 kinema e veselju geveri
 in v duši moji k tebi hrepeneči
 se tiseč zvekev radosti budi.

Prišla si tihe, nežne in neznana
 objela tajne mi srce radost,
 kot bi vrnila se, neetrevana
 z iskušnjami preteklih dni, mladost.

Iztok:

M e l a n h e l i j a .

Dež na okna moja trka ...
 jaz pa v sebo sem zaprt,
 jaz pa vase sem zaprt.
 Kdaj boš prišla pome, smrt ?...

P.B.1

S v e t i š č e .

Na gričku lepe je svetišče stale,
z visoke meje bile ograjene,
najvišjemu Božanstvu posvečene,
po njen svetišče vse se je nazvale.

In kaj svetišče te je pokenčala,
Ne vem, bile je - vem le - v prah zdrobljene,
Z mečje ga ni popraviti nebene,
le prah, ničesar njega ni ostale.

Take nekdanj ime je tvoje bile
neznane veličastve si višine,
srce v ta tempelj molit je hedilo.

A zdaj svetišče te mi čuj premine,
krasote veličanstva je zgubilo,
ed njega se ostanki podrtine.

X X X

Alješka:

P R E R I J S K E P E S M I.

I.

K r i ž v p r e r i j i.

Pri nas vshaja selnce sinje,
 v štiri strani se cepi v križ,
 na križu visi Gesped,
 mil in deber - ket pevsed,
 v gleriji - ket pevsed ,
 a grezen v ljubezni in milesti, - same ket
 v preriji.

II.

Sana, jaz in vranec,
 sana,
 nama se ceste vse svebodne,
 nama vse trave pejaže,
 nad nama je le selnce in Beg,
 svaixtreljena puščica,
 brenčeča v težkem ezračju prerije.

Vranec !

Veš, čiste sana,
 skupek vijelčnih teles,
 sana ...

Naprej !

sana ...

Ket zlita eden v drugega,
 greva naprej.

III.

B i v e l .

Streljal sem ...

Dve sragi krvavi se peresili sta na zemljo...

prav iznad oči,

iznad tistih presečnih oči.

V hrepečem skladu mišic

je cvele selnce dveje svetlih oči ...

IV.

Na naša tla ne pada dež,

mi sme ket naša tla,

ne zelenime in ne rastemo.

Pri nas vetrovi silni se dema,

mi sme ket ti vetrovi,

mi in vranci jezdimo naprej,

samo naprej ...

de večera.

V.

E p i s t o l a .

Fant, k nam!

k nam, ki ed tečajev grene do ekvatorja,

k skitalcem mladim!

Pri nas večer se kar na enkrat vtr-ne

in jutro sinje sveti.

K nam, ki prebivamo v senci kordiljer

in njenih orlov

in skrivenceh vrhev,
 bučanje Amacenke peje naz v ušesih.
 Knaa, skitalcem!
 Vsi od tečajev do ekvaterja.

Aljoška:

P e p i r n a t z n a j .

V moje antene, v zlato pene,
 se ujel je pepirnat znaj .
 Vsak veter ga vzpne,
 in on pleše ob zvokih jazz-banda,
 Iz Dunaja, londena in New-Yerka,
 on pleše in čuje belast vsaga sveta.
 V Tele se vsesali se mu
 zveki z Eiffelevega stolpa.
 V nem utriplje pesem naših dni.

P.B.:

D e f i n i c i j a .

Sam ne vem, pe čem spleh hr apenim,
 sam ne vem, kaj spleh si še želim,
 te le vem, le te ugetovis
 da take ne merem, da živim ...

Tesar:

Zakaj bi vzdihovali ...

Zakaj bi vzdihovali
sedaj, že v svojih mladih letih?

Okusili smo komaj
zle življenja,
a mislimo,
da mučeniki smo sveta trpljenja.

Če pridejo na um nam kdaj
še misli take,
premislimo ves strup življenja;
spoznali bomo,
da smo zdaj še srečni,
v dijaških svojih mladih letih.

Zakaj bi torej vzdihovali
sedaj, že v svojih mladih letih ?

P.B.:

G a z e l i c a . .

Kar ne more vtelažiti - Tveje je eko
in veselje novo vltiti - Tveje je eko.
Meč, da neram Ti slediti - Tveje je eko,
meč, da neram Te ljubiti - Tveje je eko.

Proje:

ZGREŠENI IDEAL.

Nadaljevanje Junškega čina.

Eno leto je preteklo brez večjih dogodkov. Na jesenski lov je bil povabljen neki sorednik, ogrski magnat, grof Geza Saghy. Vsi so se zelo zanimali zanj, znane je bile namreč, da je velik junak in pustolevec. Že štirinajst dni pred njegovim prihodom so bile znane že vse prigodbe njegovega pustolevskega življenja. Bukevec je oživel v nadi, da dobi v grafu Gezi svoj vzor, ki ga je zelo pogršal. Sanjal je o težke desežnem vzoru junaka, ki se se mu mnogi pkeravali, kajti imel je mnoge dobrih in slabih lastnosti, kakor se jih imeli junaki napetih, fantastičnih romanov, ki jih je Bukevec take rad čital. Teda ni ga same zaradi tega take pričakoval. Bukevec si namreč ~~nam~~ ni upal pritrditi, da ne hrepeni same za prihodom junaka, ampak tudi človeka, ki ga je bil mnoge krat prav tako prizadet kakor on. Zvedel je namreč, da je grof, ne same v mejah zakona, ampak tudi izven njega prelil človeške kri.

Upal je, da mu bo dovoljene poznati ta hladni, junaški duh, slisati njega eprestilne razloge, pokrepčati se z njegovim junaštvom in vere. Grof Geza je bil slaven spertist svoje dobe. V dvebeju je izgubil leve roke. Bukevca pa se najbolj zanimali njegovi levski doživljaji. Enerški junak je bil izberan strelec. Vsakemu, ki ga je dobil v svojih gezdavih, je "principal svinca za kežo". Take je, kakor so pravili, ustrelil neke žene, ke je nabirala suhe veje. Znana je ~~je~~ bila tudi degedba, ki se mu je prigedila na levu pri nekem visečem cerkvenem destojanstveniku. Ustrelil je mlade srne; neki čuvaj ga je evadil da je prekeracil zakon in mora plačati 10 kron globe. Geza je nato še isti dan ustrelil deset srnic, pri vsaki si je urejal palice, na ena kencu je rascepil in uteknil v zareze bukevec,

na drugem pa je je priestril in je zabedel v srce. Oni, ki se pripevedevali pestre zgodbe iz njegovega življenja, so vedno pristavili: "Koda Geza igra tudi zelo lepe s svoje roke - klavir." Bukevec je pričakoval, da bo prideljen grafu. Vadil se je za to ne prestanto gledati ljudem pri goveru v oči; kajti graf Geza ni trpel, da bi mu kde ne gledal v oči, kadar je z njim geveril.

Kančno je prišel težke pričakovanj gest.

Bukevec je bil zelo presenečen, ker ni bil prideljen grafu, čeprav je to zelo želel. Ko je grefa prvič zagledal, je zbudil ta v njem še večje občudovanje. Pestave je bil zelo sanjav. Bil je visok, precej mešan in malo grbast. Edina njegova reka je bila namere dolga. Ramena so bila ~~KAK~~ ezka, šibka, toda reka je bila velika močna, z dolgimi prsti in nehti, ki se izgledali, kakor krepplji ptice reparice.

Težke mu je bilo gledati v oči, ki ^{sta} ~~ni~~ imela, vsake svoje lege in različne zelenkaste barve. Zdelo se je, da nalo škili na one oke. Graf je imel navado, ko je geveril s pedležniki, šireke odpirati oči. Pri tem je bilo jasno, da ni gospodar svojega pogleda, ker se izbuljene oči neprestano begale z enega predmeta na drugega. Tako se je zdel njegov pogled kaničen ali grozen.

Blizina grefa je zelo uplivala na Bukevca. Vse mu je na njem nagajalo. Ravne take je bil prepričan, da nima nihče na svetu teli-ke nežatosti, in razsednosti, kakor Geza. To ga je motilo, da mu ni bil prideljen.

Nekoč, zvečer je prišel k njemu knezov kemernik z zapovedjo: "Gospod graf Geza si hoče danes polnoči ogledati grajske cerkev ~~KAK~~ gospod knez Van ukazuje, da ga sprejete s piamenico." Bukevec je bil ed same sreča ves neumen in se je kemerniku poklonil do tal.

Ko je kemernik odšel, je Bukevec tekal po sebi sem ter tja in poskakoval ter tieskal z rekami, kakor otrok. V tem veselju ga je zmotil bivši kemernik, stari Miha, ki je bil tedaj, ker je bil za to službo že preslab, cerkevnik, in prinesel bukije.

"Tako, Vi spremito grefa v cerkev," je pravil resno, kimaje z glavo.
 "Da, striček, jaz? Striček se mu namreč pravili vsi in marsikdo" ni poznal po pravim imenem.

Striček je pomleval mladeniša in mu pravil, da ga je Geza že štiri pred desetimi leti sunil s palcem pod rebra in da je vedne čudne besede. V začetku pogovora je se imenoval Geza. Njega a svavlant, zaupnejša že "divjak s pustinja", naznanje pa celo "škilasti vrag" in "Ogrska bestija."

"Ali se ga ne bojite?" je večkrat uprašal. "Pazite se, je ed vrag naseden. - A kaj šele reka! Je edina reka in se tej manjka del. K namu je umetno pridelana in navezana na vrviol." Na pet mu je še rekla, da bi jih sračale stotisoč vragov in bi ednebi "Ogrske polast" v pekli. Odšel je nato tihe in ponižne, kakor je bil prišel.

Da tega čudnega grefovega obiska je prišlo takole: Geza si je v tistem ogledoval cerkev. Če sicer ni bila posebne lepe, toda Geza je vedne vsklikal: "Čudevite, krasno!" Knez se mu je ironično smejal.

"Kaj te, je rekel, "toda morai bi si je ogledati s palneči, ob svito svetilke. Moj lovec te spremla." Geza je privlekl in takrat je Eukov prvič zašutlil, kake se je na njen ustavi grefov grozni pogled. To da v tem pogledu je bilo nekaj planega, nejasnega, kar ni mogel razumeti, če nekaj ni razumel, bi mu ušel iznenadi ten kneza, ko je se mu sveteval kaj si ogleda cerkev ponoči. Opazil je tudi, da mu knez ni zele naklonjen. Mogoče mu je zavidal držnosti, junaštve ???

Eukovac se je podetal in se praznične oblekel. Neizirno je čakal ponoči. Ni se bal, da bi se mu kaj zgodilo tudi če bi se vrnil enkrat takraan je gref. Nekaj pred dvanajste je zapustil sebe, ki je bila zadnjem kriiv gradu. P, tak temu kolu je vodila skozi dveje dveje in skozi park. Da ne bi maral, ključni ponoči, dolati tak ovinek, je bil skozi cerkev in se hedaiku, ki je vedil v zahajni del gradu. Ključ cerkve je vžil vedne kabe. P, p skozi cerkev in se hedaiku na je bila še tako navadna in vsakdanja, kakor druga pot.

Prišla sta do cerkve. Bukevca je odprl vrata, vstopil in prižgal baklje. Šele, ko se je baklja čiste razgerela, je Geza vstopil resno in počasi. Z izbuljenimi očmi je zrl v tene. Nenadoma se je nečesa spomnil. Pogledal je na obe steni ob vratih in pahitel h krepilnem kamnu. Posvečene vede sicer ni bilo, toda Geza se je pebožno pekrižal.

Na desni strani portala je stal lesen kip svete Marije Magdalene, ko umiva noge Jezusu, neuspela kiparska umetnost minulega stoletja. Spekernica je tako nenaravne umeščena pri nogah Jezusa, da človek, ki je gleda, misli, da bo vsaki čas padla, in kako da bi si bila sama svasta svojega kritičnega položaja, se krčevito drži Jezusevih nog in dviga k njemu prestrašene obličje, kakor da bi klicala: "Drži me!"

Graf je stal pri krepilnem kamnu in, ko je zagledal ebledelk kipa, je odskečil in iz ust se mu je utrgal vzklík greze. Bukevca se je začudil. Ni vedel, ali ga graf sluša, ali se mu je prikazal z duh. Molče sta šla dalje. Na želje grefa je estale ene krile vrat odprte. Čis belj sta se oddaljevala od uheda, tem boljje enerki junak tiščal v levca. Včasih se je ozrl, kakor bi se hotel prepričati, ali se hoči kde za nima. Ko sta prišla na sredo cerkve, je graf položil roko na rane levca in ga ustavil.

Vse na okoli je bilo tibe, že miki se morevale, čul se je sama enakomerni tlesk dežnih kapelj. Garača baklja je razsvetljevala le male prostora sredi cerkve. Štirje stebri noseči kupole, se netai dolge sence. Pri stenah je bila popelna tema. V tej razsvetljavi se je začela, sicer mala cerkev ogromna.

Bukevca se je zadelo, da te ni tista cerkev, ki je skezi nje. V vsaki dan hadil in ki se mu je vedno zdela brez svetosti, kakor hiša brez gospodarja.

Ako bi bil sam, se ga ne bi bil sprigjal ta posebni čut, toda ker je stal poleg njega inani junak molče in resno gledaje, se

mu je zdelo, da ebiletava znane prepečele predmete duh preteklosti s svetlim zavajem svetosti. Na enem izmed stebrov je visel velik lesen križ s telesom Kristusa v nenaravni velikesti. Bukevca se je zdelo, da ~~XXXX~~ Kristuseve telo trepeče in menjava barve.

Plah pregled magnata je preletel okeve in se ustavil na vratih zakristije.

"V - v-vi, te je z-z-zelo ... Löl-lepe," je zaječljal s tihim in tresočim glasem.

Bukevec je vedel, da se godi nekaj čudnega, kajti enereki junak je še vedno prestrašene upiral oči v vrata zakristije.

Ke sta tako stala nekaj časa se je v vrsti lesenih klepioglasile menetene škrabljanje; gledačla je miš.

"Kaj je te?" je vprašal graf.

Bukevec je mislil, da je graf zaslišal nekaj groznega in upiral je ~~X~~ uprašujoče oči v vrata zakristije. Za miši se spleh ni zmenil njih šum mu je bil preveč navaden. "Ne slišite ničesar."

"Ne slišite?" - Za Bega, ne slišite?" je uprašal magnat, težke se eddihovaje. Miš na prižnici se je tudi oglasila, kakor, da bi se bil degeverila s tovarišicami. "Še ne slišite?"

"Ne slišim," je odvrnil lavec nežate. Beječi šepet magnata mu je šel na živce, toda stal je ravno in baklja v roki mu je mirno plapolala z rdečim plamenom. "Vrata grobnice se odprta," je dejal nekeli-ke glasneje.

Težka reka, ki je počivala na njegovi rami se je arzlično tresla ~~XXXX~~ Bukevca se je zdelo, da je telo Kristusa še bel pobledelo, da se se razprte reke premaknile, da se je glava dvignila in da je eho stal pregled na mestu, kjer sta stala. File mu je pri tem tople, prijetne - Tedaj je zapihal veter in odprta sknica je zopet začela teliti ob zid. Odprta vrata se se z ropotom zaprla.

"Še ne slišite?" - Beg ni budi milestiv! je vzklikal graf in se vrgei na kolena.

Bukeveca še vedne ni presenetile čudno vedenje grofa. Vrgel je baklje proč, da je ugasnila, - zdela se mu je za ta trenutek brez-pomenbna, - in pokleknil je poleg grofa.

Nekaj pa se je grof znašel v temi, je vzel noge na rane .....

Bukevec je vstal. Slišal je še, kako tipa grof po vratih. Vrata se se naposled odprla, temna postava se je še zarisala ob umadu, še je slišal nagle se oddaljujoče korake in zopet je bil mir, Cerkev je nenadoma izgubila svoje mistično svetlobo; bila je zopet stara hiša brez gospodarja,

Odšel je proti v svoje sebe. V sobi je sedel k mizi in si podprl glavo. Jeza mu je zakipela v srcu. Še nikoli se ni bil tako zme-til. Posvetni svet se mu je zrušil v prah. Njegov ideal Geza, ki si ga je predstavljal srednjeveškega plemiča, se je izkazal kot slabič, nevreden plemiške časti. Ko je tako premišljeval, se je vprašal: "Kam so izginili slavni junaki? Še li izumrli? V naši dobi se esta-le po njih le smeti, lutke oblečene v junake. Še nekje se sicer še do-be estanki nekdanjih junakov. V cirkuških šeterih se sicer še dobe pesti, ki z enim udarcem zmečkajo nos, izbijejo zobe ... Grof Geza je mogoče le dober boksar in nič več ... Šele proti jutru se je tru-den ulegel v posteljo in zaspal."

Zbudil ga je stari Miha.

"Revček, revček, je začel. "Zaj sem vedel, da vas dobim še v pos-telji. Ne, kako? NI vas polemil? ... Res natpel vas je le... Nekaj se šepeta med služabništvo. Knez je poslal za vami nekoga, da vas o-pazuje. Ne vam gotovo, ^{tada kar} ni je knez zvedel ga je zelo razvedelile. Take, vidite, kar nič se ne sramujte. Jaz sem tudi že marsikaj pře-trpel od te ogrske bestije."

Bukevec se je jezno obrnil na stran. "Ne izemujete ga tako! Je zaklical jezno "Vi mu vedne pravite, divjak je puščavo, škilgati vrag in ogrska bestija, v resnici pa je prazna, napihnjena greša. Nič veči. V jeni je skočil iz postelje in se začel oblačiti. "Suvati sluge, pohabljeni ljudi, streljati nesberežene, pri tem se se brestiti pa

lastno kožo, to zna delati le strahopetnež."

"Ne kričite tako, za Božjo voljo, nekričite!... Take reči govore rimo le tiho," ga je v strahu ustavil stari Miha. Ni razumel, zakaj se lovec tako jezí, pa si je pomislil: "Na brž je kaj izkupil pa noče priznati."

Čez nekoliko časa je prišel komornik z naročilom, naj pride h knezu. Takoj se je odzval naročilu. Ko je prišel v predsobo, je povsod videl komično podaljšane obraze, ki so se, ko jim je obrnil obraz, na ves glas smejali. Tudi na knezu se je videlo, da je dobre volje in da se je mnogo smejal.

"Torej, povejte mi že, kaj se vam je v cerkvi zgodilo?" je rekel, komaj se premagovaje, da se nebi smejal. Iz sosednje sobe se je čul šepet in smeh. Bukovec je zardel in gledal v zadregi na tla.

"Mogoče vas je kaj srečalo?.. Prikazalo se vam je-li kaj..." je knez nspeljeval. Šepet in smeh v sosednji sobi je postajal vedno glasnejši, drznejši. Čul se je glas debelega komornika, kako pripoveduje s smehom nekaj o strašilih.

Bukovec se je zravnal. Užaljeni ponos mu je vtisnil novo misel. Pogledal je knezu v oči in rekel: "Videl sem nekaj, ali ne upam s reči." - Šepet in smeh za vrati je potihnil.

"Le ven s tem! Naj bo kar hoče. Jaz takim besedam verjamem... No kaj, ste videli?"

"Videl sem gospoda grofa, ki ima zelo slabo vest," je rekel mire. Knez je nanj uprašujoče pogledal; za vrati je bilo vse tiho. Po kratkem molku je knez vstal in ga potrepil po rami. "Bravo, tako je prav," je rekel hladno in ga odslovil.

Bukovec je bil zadovoljen s tem odgovorom in še slutil ni, da ni bil knezu všeč. In s tem je dobil ~~XXXXX~~ zopet duševno ravnotežje

Na hodniku je pripevedoval služabnikom, da so se ubogi mrtveci poneči sprahajali v cerkvi, ravno, ko sta z grofom vstopila.

Grof Geza jih je povabil naj z njim igrajo tarok. Eili so ravno v najzanimivejši igri, ko je ura odbila dvanajst. Toda mrtveci bili tako zaverani v igro, da se niso za to brigali. Nato je nena ma zagrmelo in - mrtveci so izginili. Grof je hotel igro dokončati z njim, toda na nesrečo se je izgubila nekateri taroki.

"A kaj ste delali v cerkvi sam, ko je grof že odšel domov?" je vprašal debeli komornik izživaje.

"Taroki so se izgubili - in jaz sem jih izkal."

Nato je odšel v park. Po drevoredu se je ravno kar pajjala magenta tova kočija. Karalu je izginila med drevesi, le oblaki-praha so še kazali njeno pot ... Geza se je odpetjal brez slovesa, tiho, kakor tat .....

X X X

F i n i s.